

کد کنترل

809

A

809A

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۴۰۰

صبح جمعه

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

ادیان و عرفان و تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی - (کد ۱۱۱۴)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۷۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۳۰	۱	۳۰
۲	زبان عربی	۲۰	۳۱	۵۰
۳	ادیان و مذاهب	۳۵	۵۱	۸۵
۴	تصوف و عرفان	۲۵	۸۶	۱۱۰
۵	تاریخ اسلام	۳۰	۱۱۱	۱۴۰
۶	فرهنگ و تمدن اسلامی	۳۰	۱۴۱	۱۷۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخنامه را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 1- During the ----- between arriving at the airport and boarding the plane, we'll probably do a bit of window shopping.
1) interval   2) intervention   3) imbalance   4) inconsistency
- 2- That ugly vacant lot ----- from the beauty of the neighborhood.
1) depletes   2) derives   3) detracts   4) deviates
- 3- At first, the Savings Mart didn't do well, but after it lowered its prices and increased its advertising, the store began to -----.
1) prosper   2) subside   3) arise   4) strive
- 4- The movement of clouds may seem to be -----, but scientists know that there is a pattern to how they move.
1) compatible   2) specific   3) transient   4) random
- 5- Since my math class was very difficult for me, I consider the B that I got for the course to be a great -----.
1) illusion   2) triumph   3) obligation   4) disapproval
- 6- The hardware store sells ----- stones made of plastic that you can open and hide a house key in. Then you can hide the key by leaving the "stone" somewhere near your door.
1) confidential   2) artificial   3) superficial   4) metaphorical
- 7- Rhoda's budget is so tight that she felt it would be ----- to buy herself even a ten-dollar pair of earrings.
1) plausible   2) tangible   3) sufficient   4) extravagant
- 8- When the climbers reached the peak of the tallest mountain in the world, they felt it was a ----- occasion and were filled with pride.
1) momentary   2) moribund   3) meticulous   4) momentous
- 9- The ramification of committing a murder is to serve a prison sentence even if you ----- your actions.
1) implement   2) renew   3) regret   4) exceed
- 10- It is often an attorney's job to construe the meaning of a contract and then share that ----- with a client and, if needed, with a judge or jury.
1) justification   2) interpretation   3) transformation   4) condemnation

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

For 20 years, children have been treated (11) ----- all sorts of programs on television which are supposed to help them become better at skills such as reading and math. These programs have presented (12) ----- such as counting and recognition of letters as nothing but fun, (13) ----- by such things as rainbows and jumping frogs. (14) ----- no improvement in children's abilities in literacy and numeracy (15) ----- . These fun ways of teaching such skills don't seem to work.

11-	1) in	2) for	3) to	4) on
12-	1) the learning of skills		2) skills to learn	
	3) the skills of learning		4) learning of skills in	
13-	1) are accompanied		2) to accompany	
	3) being accompanied		4) to be accompanied	
14-	1) In spite of	2) But	3) Although	4) Whereas
15-	1) would observe		2) it observes	
	3) has been observed		4) to be observed	

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

While all varieties of Buddhism revere "Buddha" and "buddhahood", they have different views on what these are. Whatever that may be, "Buddha" is still central to all forms of Buddhism.

In Theravada Buddhism, a Buddha is someone who has become awake through their own efforts and insight. They have put an end to their cycle of rebirths and have ended all unwholesome mental states which lead to bad action and thus are morally perfected. While subject to the limitations of the human body in certain ways (for example, in the early texts, the Buddha suffers from backaches), a Buddha is said to be "deep, immeasurable, hard-to-fathom as is the great ocean," and also has immense psychic powers (abhijñā). Theravada generally sees Gautama Buddha (the historical Buddha Sakyamuni) as the only Buddha of the current era. While he is no longer in this world, he has left us the Dharma (Teaching), the Vinaya (Discipline) and the Sangha (Community). There are also said to be two types of Buddhas, a *sammāsambuddha* is also said to teach the Dharma to others, while a *paccekabuddha* (solitary Buddha) does not teach.

Mahāyāna Buddhism meanwhile, has a vastly expanded cosmology, with various Buddhas and other holy beings (*aryas*) residing in different realms. Mahāyāna texts not only revere numerous Buddhas besides Sakyamuni, such as Amitabha and

Vairocana, but also see them as transcendental or supramundane (*lokuttara*) beings. Mahāyāna Buddhism holds that these other Buddhas in other realms can be contacted and are able to benefit beings in this world. In Mahāyāna, a Buddha is a kind of "spiritual king", a "protector of all creatures" with a lifetime that is countless of eons long, rather than just a human teacher who has transcended the world after death. Buddha Sakyamuni's life and death on earth is then usually understood as a "mere appearance" or "a manifestation skillfully projected into earthly life by a long-enlightened transcendent being, who is still available to teach the faithful through visionary experiences.

- 16- Which of the following is true according to the passage?
 1) Buddhism has different branches.
 2) Insight is the central feature of a Buddha.
 3) Buddha has a single definition for all Buddhists.
 4) Buddha is not always a key concept in Buddhism.
- 17- According to paragraph 2, a Buddha is all of the following EXCEPT -----.
 1) virtuous   2) unwholesome   3) profound   4) psychic
- 18- Theravada Buddhism believes that the Buddha of the present era is -----.
 1) in the great ocean   2) a *paccekabuddha*
 3) Buddha Sakyamuni   4) different from Gautama Buddha
- 19- Which of the following is a difference between Mahāyāna Buddhism and Theravada Buddhism?
 1) Theravada believes in many holy beings.
 2) Mahāyāna does not consider Gautama to be a Buddha.
 3) Mahāyāna believes a Buddha is so much more than a human.
 4) Mahāyāna thinks a Buddha is subject to the restrictions of the human body.
- 20- According to Mahāyāna Buddhism, Buddha Sakyamuni -----.
 1) was as human as other people
 2) is not available to humans anymore
 3) is going through a cycle of rebirth
 4) was a transcendent being who appeared in a human body

PASSAGE 2:

Abraham is a very interesting figure because he is depicted in the Qur'an as somebody who, from a very early age, had problems trying to understand God and trying to discover God; being restless, knowing that perhaps the Pagan environment which he was in did not have the answers. That, ultimately, God was not the star or the sun or the wind or the moon - all these forces that he saw - God was in something else.

And so from that perspective, Abraham is considered to be neither a Jewish person, nor a Christian person nor a Muslim, but somebody who is a hennif - somebody who essentially and intrinsically knows that there is really only one God. And he is praised for this essential and innate yearning to discover the unity of God. There have been thousands of prophets and numbers of messengers but there are only four or five that have been designated a specific title according to Islam: Jesus is one, Moses is one and the Prophet Muhammad is one but also Abraham, who is known as a friend of God.

Abraham had a specific allocation given to him by God, which is that from his progeny will be all the prophets and from them - for Muslims - comes Muhammad. But he does have a relationship with God: first of all he is baffled as to how he has a son at such a late stage through Hagar and then through Sarah.

The tradition of God testing Abraham's devotion to him by asking him to sacrifice Ishmael is the heart of the Abrahamic tradition and the Abrahamic stories. Abraham was the first Prophet who was asked for the ultimate sacrifice: "I want you to sacrifice your own flesh and blood for me". And he passed the test because he was prepared to do it, in his submission and devotion to God.

- 21- **What is the best title for the passage?**
 1) How Abraham Became a Prophet   2) The Story of Abraham
 3) Abrahamic Religions   4) Ismael's Sacrifice
- 22- **What can be understood about Abraham from paragraph 1?**
 1) He was raised in a Pagan environment.
 2) He became a prophet at a very young age.
 3) He understood God by looking at the sky.
 4) He had the answers to all questions about God from a very young age.
- 23- **According to the passage, Abraham is a -----.**
 1) Christian person   2) Jewish person
 3) Muslim   4) hermit
- 24- **How did Abraham feel when he had a son at that age?**
 1) Perplexed   2) Content   3) Ecstatic   4) Enraged
- 25- **The word "him" in the last paragraph refers to -----.**
 1) Ismael   2) God   3) Abraham   4) the first Prophet

PASSAGE 3:

Mystical experiences can be categorized not only according to their contents but also according to the alternate states of consciousness during which they occur. For example, St. Teresa of Ávila distinguished four stages of mystical prayer. In "the prayer of simplicity," a prayer that is roughly one sentence in length is repeated continuously until other thoughts cease to follow in an orderly succession. As thought is gradually halted, the prayer reaches a point termed the "ligature" or "suspension," when external reality is significantly less distracting. The second stage of prayer, "the prayer of the quiet," begins at the onset of the ligature. During this stage, repetitive prayer continues to require conscious effort, but it gradually ceases to be a voluntary meditation and instead becomes an involuntary passively experienced object of contemplation. When the increasing oblivion to external reality and the preoccupation with contemplation reach such an extent that distractions entirely cease to intrude on consciousness, the prayer of quiet has ended and "the prayer of the full mystical union" is said to have commenced. Efforts to avoid distraction and maintain contemplation are now all but unnecessary. Sense perception is half-suspended; the sense of hearing is the last of the senses to be inhibited. The simultaneous increase of the ligature and contemplation is again progressive, arriving by increments at the final stage of Roman Catholic mystical experience, which St. Teresa described in terms of three categories. "Ecstasy" appears gradually or quietly. "Rapture" is an experience of the same content when its onset is violent and sudden. Lastly, the "flight of the soul" is a rapture with the specific content of an out-of-body experience.

- 26- According to the passage, St. Teresa of Ávila's categorization of mystical experiences was according to -----.
- 1) their contents
  - 2) their level of simplicity
  - 3) the type of prayers
  - 4) the alternate states of consciousness
- 27- According to St. Teresa of Ávila, after reaching the beginning of ligature, -----.
- 1) the second stage of prayer starts
  - 2) the external world becomes distracting
  - 3) one can follow his thoughts in an organized fashion
  - 4) one begins to repeat a prayer that is a single sentence
- 28- The word "commenced" in the passage is closest in meaning to -----.
- 1) fulfilled
  - 2) started
  - 3) terminated
  - 4) prevented
- 29- Which of the following is correct about the third stage of mystical prayer according to the passage?
- 1) It begins with ecstasy.
  - 2) One should try to avoid distractions.
  - 3) The external reality does not distract the person at all.
  - 4) One's sense perceptions are completely suspended.
- 30- All of the following are defined in the passage EXCEPT -----.
- 1) rapture
  - 2) ligature
  - 3) ecstasy
  - 4) flight of the soul

زبان عربی:

■ ■ عین الأنسب و الأدق في الجواب للترجمة أو التعريب أو المفهوم (۳۱-۳۸)

- ۳۱ - ﴿... و بدأ بيننا و بينكم العداوة و البغضاء أبداً حتى تؤمنوا بالله وحده...﴾:
- ۱) بین ما و شما همواره دشمنی و کینه پدید آمده است تا آنکه فقط به الله ایمان آورید!
  - ۲) بین ما و شما هیچگاه عداوت و تنفر ایجاد نمی شود مگر اینکه به خداوند یگانه ایمان نیاورید!
  - ۳) همواره ما بین ما و شما عداوت و دشمنی بوجود می آید تا سرانجام به خدای یگانه ایمان بیاورید!
  - ۴) هیچگاه ما بین شما و ما دشمنی و کینه ای رخ نمی دهد مگر در صورتی که فقط به الله ایمان نیاورید!
- ۳۲ - « أهدأ يكون الإنسان، مثل زبد البحر يطفو دقيقة على وجه الماء، ثم تمر نسيماتُ الهواء فتطفنه و يصبح كأنه لم يكن!؟ »:
- ۱) براستی که انسان مانند کف روی آب است، که فقط دقیقه ای روی آن درخشان می ماند و اگر نسیمی کوچک بوزد خاموش می شود، و کآن لم یکن می گردد؟!؟
  - ۲) راستی که انسان مانند کفی روی آب دریا، چند لحظه ای روشنی دارد، اما وقتی نسیمهای هوا شروع به وزش می کند خاموش می شود، مانند چیزی که هرگز وجود نداشته است؟!؟
  - ۳) آیا انسان همین است، که مثل کف روی دریا لحظه ای آشکار شود و با گذر نسیمهای کوچکی از هوا از بین برود، گویی که هرگز نبوده است؟!؟
  - ۴) آیا انسان این گونه است، مثل کف روی آب دریا که دقیقه ای روی آب شناور می شود، سپس نسیمهای کوچک هوا می گذرد و آن را نابود می کند و به گونه ای می شود که انگار نبوده است؟!؟

۳۳- « قد كان أبوريحان البيروني يشكو من أنه عندما ينظر إلى الناس في عصره، كان يرى أشخاصاً ظاهرين في زي الجهل و يتباهون به و يعادون أهل الفضل و يظلمونهم!»: أبوريحان بیرونی شکایت داشت که .....
(۱) چون به مردمان عصر خویش می‌نگرد اشخاصی را مشاهده می‌کند که در هیئت جهل جلوه‌گر هستند و بدان مباحثات می‌کنند و با اهل فضل عداوت می‌ورزند و بر ایشان ظلم می‌کنند!
(۲) وقتی در مردمان عصر خود دقت می‌کند کسانی را می‌بیند که ظاهری جاهلانه دارند و به جهل خود فخر فروشی می‌کنند و با فاضلان عصر خویش دشمنی می‌کنند و ظلم روا می‌دارند!
(۳) چون در مردم دوران خود دقت می‌کند جاهلانی را مشاهده می‌کند که به جهل خود مباحثات می‌کنند و با فاضلان عداوت می‌ورزند و بدانها ستم می‌کنند!
(۴) وقتی مردم معاصر خود را می‌بیند آنها را بصورت اشخاصی می‌یابد که جامه جهل به تن کرده‌اند و بدان فخر می‌فروشند و بر فاضلان ستم روا می‌دارند!

۳۴- « قالوا حُبست! فقلت ليس بضائري حبسي، و أي مهنت لا يُغمد!»:

(۱) مرا گفتند در حبس هستی! گفتم حبس مرا ضرر نرساند، تا وقتی شمشیرهای مهنت در نیام خود باشند!
(۲) مرا گفتند زندانی شده‌ای! پاسخ دادم که زندان مرا آسیب نمی‌رساند، کدام تیغ هندی است که در غلافش نکنند!
(۳) گفتند چه شده که محبوس هستی! گفتم آسیب من از زندان نیست، زیرا هر تیغ هندوانی را نیز در نیام کنند!
(۴) گفتند چرا زندانی هستی! در جواب گفتم زندان من چه ضرری دارد، و کدام شمشیر هندی است که نتوان آن را از غلاف کشید!

۳۵- « ثن قعدنا و النبي يعمل ذاك إذن للعمل المضلل ». يدل البيت على.....

(۱) التحريض على العمل و الكذب! (۲) أن العمل ليس بمضلل!
(۳) التحذير من القعود في جنب النبي! (۴) الناسي بالنبي في القعود عن العمل!

۳۶- « حبذا الإمارة و لو على الحجارة! ». عین المناسب للمثل:

(۱) شه آن به که باشد بزرگ از گهرا!
(۲) سنگ دادن بر محل به از زر دادن بی محل!
(۳) سنگ بزرگ برداشتن نشانه نزدن است!
(۴) شهی گرچه یک روز باشد خوش است!

۳۷- « ایرانی بودن برای هر زن ایرانی افتخار است!»:

(۱) ایرانیة فخر لكلّ ایرانیة!
(۲) کلّ امرأة من ایران تفتخر أن تكون ایرانیة!
(۳) ایرانیة تفتخر بإیرانیة!
(۴) کونها من ایران فخر لكلّ من هي ایرانیة!

۳۸- « دانشجویانی که می‌بینی آنجا ایستاده‌اند همانها هستند که در امتحان خود قبول شده‌اند! ». عین الخطأ:

(۱) الطالبان اللذان تراهما واقفين هناك هما اللذان قد نجحا في امتحانهم!
(۲) الطلبة الذين تراهم واقفين هناك هم الذين قد نجحوا في امتحانهم!
(۳) الطالبات اللاتي تراهن واقفات هناك هنّ التي قد نجحن في امتحانهم!
(۴) الطالبان اللتان تراهما واقفتين هناك هما اللتان قد نجحتا في امتحانهم!

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشکيل (39 و 40)

39- عین الخطأ:

- 1) إفعلوا الخیر و لا تحقروا منه شیئا،
- 2) فإن صغیره کبیر و قلیله کثیر،
- 3) و لا یقولن أحدکم أن أحدا أولى بفعل الخیر منی،
- 4) فیکون و الله كذلك، إن للخیر و الشر أهلا...

40- عین الخطأ:

- 1) قد أویکت مهمّة استعمال سلاح التفرقة الدینیة الخبیث المدمر،
- 2) إلى عملاء محترفين أعدوا لمثل هذه المهام الدینیة من وعاظ السلاطین،
- 3) و ادعیاء العلم و الأدب و مأجوری الصحافة و الإعلام، یعیئهم بعض المغفلین
- 4) من أبناء الأمة الذین یرتدون ما یقوله أعداء الإسلام ذون رویة!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الإعراب و التحلیل الصرفی (41-43)

41- ﴿ و لقد آتینا داود منا فضلا، یا جبال أویب معه و الطیر، و أنا له الحدید. عین الخطأ:

- 1) آتینا: ماضٍ للمتكلم مع الغیر، مزید ثلاثی من باب إفعال، معتل و ناقص/ فاعله ضمیر «نا» البارز؛ المفعولان الأول و الثاني: داود، فضلا
- 2) أنا: ماضٍ، مزید ثلاثی من باب إفعال، معتل و أجوف (إعلاله بالحذف)/ فاعله ضمیر «نا» البارز، و مفعوله: الحدید
- 3) أویب: فعل أمر للمخاطبة، مزید ثلاثی من باب إفعال، معتل و أجوف/ فاعله ضمیر ید الیاء البارز، و الجملة فعلیة
- 4) الطیر: اسم، مفرد مذكر، جامد، معرف بال، معرب، منصرف/ مفعول معه و منصوب للعامل «أویب»

42- « أعزز علیّ أبا یقظان أن أراك صریحا مجدنا! ». عین الخطأ:

- 1) أعزز: فعل جامد علی وزن الأمر لإنشاء التعجب، مضاعف و جائز الإدغام/ فاعله المصدر المؤول « أن أراك » و الجملة فعلیة
- 2) مجدنا: مفرد، مذكر، مشتق و اسم مفعول (مصدره: تجدیل)، نكرة / حال مفردة بعد حال و منصوب، و صاحب الحال ضمیر الكاف فی « أراك »
- 3) أبا: اسم من الأسماء الخمسة أو الستة، معرف بالإضافة، معرب/ منادی مضاف و منصوب بالألف و قد جاز أن یفصل بین فعل التعجب و معموله
- 4) أرى: مضارع للمتكلم وحده، مجرد ثلاثی، معتل و ناقص و كذلك مهموز العین/ فعل منصوب بفتحة مقدرة و مع فاعله مصدر مؤول و متعجب منه

۴۳- « اليوم قد بت تهجونا و تشتمنا فاذهب، فما بك و الأيام من عجب! ». عین الخطأ:

- (۱) تشتم: مضارع للمخاطب، مجرد ثلاثي، متعدّد و مبني للمعلوم، فعل مرفوع و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «أنت»
- (۲) بك: جار و مجرور، متعلقهما محذوف، و شبه الجملة خبر لـ «ما» شبهه ليس و بسبب تقدّمه على المبتدأ بطل عمل «ما»
- (۳) اليوم: اسم جامد، مفرد مذكر، معرفّ بأل العهدية، ظرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب، و متعلقه فعل «بت»
- (۴) تهجونا: مضارع للمخاطب، مجرد ثلاثي، معتل و ناقص (إعلاله بالإسكان)، فاعله ضمير «نا» البارز، و الجملة فعلية

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۴۴-۵۰)

۴۴- عین الصحيح في التصغير:

- (۱) زينة ← وزينة
- (۲) أكلب ← كلبيات
- (۳) مصباح ← مصباح
- (۴) مُحرج ← نُحيرج

۴۵- عین الفعل معرباً:

- (۱) احرصنّ على حفظ الوديعة التي سلّمت إليك و أذها إلى صاحبها!
- (۲) رَم النَّجَاح و احرص على الصدق و الاستقامة حتّى تفوزنّ!
- (۳) لا تُعرضانّ عن بساتين القلم فإنّها أرضية للتّمية!
- (۴) إرعين ذمام مودة من اتّخذكنّ خطأً و فياً!

۴۶- عین الخطأ في دخول الغاء على الخبر:

- (۱) ولكنّ ما يتمناه الصّالحون فسوف يكون!
- (۲) ليت من يُساعدك فله منك جائزة!
- (۳) إنّ الذي يُساعدني فله جائزة منّي!
- (۴) كلّ طالب يجتهد بجّد فله درجة عالية!

۴۷- عین الخطأ:

- (۱) بحثت عن مطلوبی بضعة أعوام!
- (۲) طالعت هذا الكتاب بضعة عشر يوماً!
- (۳) إنه قضی في تلك المدينة بضع سنين!
- (۴) مكثت في هذه المدينة نيّفاً و عشرين يوماً!

۴۸- عین « أن » ليست مخففة:

- (۱) ﴿ أشهد أن لا إله إلا الله ﴾
- (۲) ﴿ علم أن سيكون منكم مرضى ﴾
- (۳) ﴿ أفلا يرون أنّا يرجع إليهم قولاً ﴾
- (۴) ﴿ ربّنا إنّنا سمعنا منادياً ينادي للإيمان أن آمنوا بربّكم ﴾

۴۹- عین الصحیح:

- (۱) حبذا بطلاً هذا الشاب!
 (۲) هذه الأديبة حبذا شاعرة!
 (۳) نعم إخوانك الأصدقاء!
 (۴) هذه الطالبة نعم دارسة!
 ۵۰- عین ما لا یجب تقدیم المبتدأ علی الخبر:
 (۱) كل تلميذ يجتهد فهو جدير بالثناء!
 (۲) زمام کم امر فی یدک!
 (۳) بنو أبنائنا بنونا!
 (۴) من يتق الله يفلح!

ادبیان و مذاهب:

- ۵۱- کدام فرقه یهودی در دوران استیلای رومیان بر فلسطین (مقارن ظهور عیسی (ع)) وجود نداشته است؟
 (۱) صدوقیان (۲) فریسیان (۳) اسنیان (۴) فرائیم
- ۵۲- عالم عقل‌گرای یهودی که اسفار پنجگانه را به آلمانی ترجمه کرد و به الفبای عبری به چاپ رسانید، چه کسی است؟
 (۱) لسیتگ (۲) اسحاق لوریا (۳) موسی مندلسون (۴) یعل شم‌طوو
- ۵۳- کدام کتاب از مجموعه عهد عتیق قانونی تحت تأثیر هلنیزم نوشته شده است؟
 (۱) حکمت سلیمان (۲) کتاب جامعه (۳) کتاب اشعیاء (۴) صحیفه زکریا
- ۵۴- کدام یک از انبیاء برای نخستین بار صلح جهانی در ایام واپسین را نوید داده است؟
 (۱) اشعیاء (۲) ارمیا (۳) ایلیا (۴) عاموس
- ۵۵- چه کسی اولین فیلسوف الهی‌دان مهم یهودی است؟
 (۱) سعدیا گائون (۲) یهودا لوی (۳) عانان بن داوود (۴) موسی بن میمون
- ۵۶- ویژگی اصلی «زلوت‌ها» کدام است؟
 (۱) اهل تعبد فراوان، محافظه‌کاری شدید
 (۲) آرامش‌طلبی، با شکیبایی منتظر ظهور مسیح موعود بودن
 (۳) عدم باور به هیچ معبودی جز یهوه، شورش و عملیات مسلحانه
 (۴) اعتقاد به معانی عرفانی برای اعداد و حروف، کوشش برای فهم رازهای کتاب مقدس
- ۵۷- به نظر ماکس وبر پروتستانتیسم، آیین ..... در تحول سرمایه‌داری عقلانی مهم بود.
 (۱) لوتری (۲) کالونی (۳) سروتوسی (۴) زوینگلی
- ۵۸- الهه مادر سومریان چه نام داشت؟
 (۱) انلیل (۲) سین (۳) انکی (۴) ایشتر
- ۵۹- مصریان باستان کدام یک از خدایان خود را با بدن مومیایی شده تصور می‌کردند؟
 (۱) پتاح (۲) کنمو (۳) آمون (۴) سخمت
- ۶۰- یونانیان باستان کدام یک از خدایان را منشأ وحی و الهام می‌دانستند؟
 (۱) آتنه (۲) زئوس (۳) آپولون (۴) هرمس
- ۶۱- کدام فرد، میل انسان به سوی خوبی را مانند میل آب به سوی سراسیبی می‌دانست؟
 (۱) تسولو (۲) شونزی (۳) موتزو (۴) منسیوس
- ۶۲- چیانگ کای - شک در سال ۱۹۳۴ جنبش معروف ملی خود را به چه نامی اعلام کرد؟
 (۱) افکار جدید (۲) زندگانی جدید (۳) اخلاق ملی (۴) چین نوین

- ۶۳- برای اصلاح امور جامعه، کنفوسیوس اصلاح کدام موارد را لازم می‌داند؟
 (۱) حاکم - عنوان‌ها
 (۲) حاکم - تعلیم و تربیت
 (۳) تعلیم و تربیت - سیاست
 (۴) آداب نیاکان - عنوان‌ها
- ۶۴- تائوئیسم در سدهٔ ..... میلادی و در دوره حکومت ..... در چین به صورت دین رسمی و سازمان یافته درآمد.
 (۱) دو - هوان
 (۲) پنج - منگ سون
 (۳) هفت - لی شی مین
 (۴) ده - چن تسون
- ۶۵- چه کسی پیروان خود را به تسلیم شدن به قضا و قدر سفارش می‌کرد؟
 (۱) هسون تزو
 (۲) یانگ چو
 (۳) منسیوس
 (۴) مو تزو
- ۶۶- چه کسی نخستین بار نشان داد که ویژگی‌های خدایان همان ویژگی‌های انسانی است؟
 (۱) مالینوفسکی
 (۲) فروید
 (۳) مارکس
 (۴) فویرباخ
- ۶۷- هدف سالک مذهب مهیانه چیست؟
 (۱) کشف حقیقت بودا
 (۲) رسیدن به مقام ارهت
 (۳) رسیدن به مقام بودی ستوه
 (۴) خروج از گردونه تناسخ و پایان دادن به رنج‌های خود
- ۶۸- مکتب کدام یک را «ادوایت» می‌گویند؟
 (۱) مدوه
 (۲) شنکره
 (۳) رامانوجا
 (۴) پاتانجلی
- ۶۹- کدام مورد، خدایی است که برهمنان به دلایل خاصی او را تجلیل و تقدیس می‌کرده‌اند و عامهٔ مردم را با او سروکاری نبوده است؟
 (۱) برهمنسپتی
 (۲) وارونا
 (۳) ایندرا
 (۴) آگنی
- ۷۰- کدام یک از اعتقادات هندوئیسم در تعالیم سیک وارد شده است؟
 (۱) اعتقاد به کتب ودا
 (۲) قانون اهیمسا
 (۳) تعدد خدایان
 (۴) قانون کرمه
- ۷۱- کدام فرقه بودایی تصدیق و ایمان قلبی را برای وصول به نجات کافی دانسته و بر عمل شدید تأکید نمی‌کند؟
 (۱) باطنیه
 (۲) شینگون
 (۳) نی چیرن
 (۴) زمین پاک
- ۷۲- عبارت زیر از کدام کتاب است؟
 «اگر به شما با مشیت یا سنگ یا چوب یا شمشیر حمله شد باید همچنان از رنجیدن خویش جلوگیری کنید!»
 (۱) گات‌ها
 (۲) عهد جدید
 (۳) کتاب مجیمه
 (۴) کتاب ذمه‌پده
- ۷۳- کدام مورد از جمله باورهای آیین مزدک است؟
 (۱) اعتقاد به وجود امام ضرورت ندارد.
 (۲) رستاخیز و داوری نهایی وجود ندارد.
 (۳) خدای تعالی سبب‌ساز همهٔ امور است.
 (۴) معانی ظاهری کتب آسمانی اعتقاد اصیل است.
- ۷۴- جایگاه و اهمیت کدام مورد در اوستای نو و کتیبه‌های متأخر هخامنشی، معرف دوام ارتباط اقوام جنوبی (پارسی) و اقوام غیرپارسی ولی ایرانی است؟
 (۱) مهر
 (۲) اهریمن
 (۳) بغان
 (۴) امشاسپندان
- ۷۵- کدام کتاب گزارشگر کامل اندیشه‌های زروانی است؟
 (۱) بندهشن
 (۲) علماء اسلام
 (۳) یادگار بزرگمهر
 (۴) یادگار جاماسپی
- ۷۶- ششمین گهنبار (گاهنبار) زرتشتی کدام است؟
 (۱) ایاسرم
 (۲) مدیوزرم
 (۳) یتیه‌شهیم
 (۴) همسپتدم
- ۷۷- اشاوهیسته حامی چیست؟
 (۱) آتش
 (۲) شبانان
 (۳) کشاورزان
 (۴) نباتات

- ۷۸- کدام گزینه دربارهٔ طبقهٔ نویسندگان / سماعون مانوی نادرست است؟
 (۱) کشاورزی کردن (۲) تأمین زندگی گزیدگان
 (۳) رفتن به بهشت نو پس از مرگ (۴) ازدواج با یک زن یا یک شوهر
- ۷۹- در کدام متن پهلوی دوره‌های سه‌گانه تاریخ کیهانی آمده است؟
 (۱) گجستیک ابالیش (۲) یادگار زریران (۳) شکندگمانیک (۴) بندهشن
- ۸۰- کدام یک از امپراطوران روم در قرن سوم و چهارم میلادی نسبت به مسیحیت بی‌مهر نبود و به اتفاق یکی دیگر شرکای سلطنت فرمان آزادی مذهب را صادر نمود؟
 (۱) کارکالا (۲) قسطنطین (۳) والریانوس (۴) مارکوس اورلیوس
- ۸۱- عبارت زیر نظر کدام کشیش است؟
 «عیسی مسیح کلمهٔ حق است، معذالک مخلوق است و مانند سایر موجودات عالم خلقت وجودی حادث است.»
 (۱) آریوس (۲) ایرنایوس (۳) ترئولیانوس (۴) آتاناسیوس
- ۸۲- کدام گزینه در خصوص نهضت تومیسیم جدید درست است؟
 (۱) مورد تأیید پاپ اعظم قرار گرفت.
 (۲) افکار توماس اکویناس را کاملاً رد می‌کند.
 (۳) کاملاً مخالف عقاید و افکار الهی‌دانان قدیم بود.
 (۴) کوشش نمود اصول کاتولیک را با افکار جدید تطبیق نماید.
- ۸۳- در قیصریه و در جواب سؤال عیسی از حواریون که «مردم مرا که می‌دانند؟» کدام یک از حواریون گفت: «تو مسیح هستی»؟
 (۱) متی (۲) یوحنا (۳) پطرس (۴) آندریاس
- ۸۴- مؤلف کتاب «شهر خدا» چه کسی است؟
 (۱) پلاگیوس (۲) آگوستینوس (۳) آنتونیوس (۴) آنسلم
- ۸۵- مرقیون در قرن دوم میلادی برخلاف نظر کلیسای اولیه مسیحی به کدام مورد معتقد بود؟
 (۱) رد کتاب عهد عتیق (۲) تفسیر کتاب عهد جدید
 (۳) حقانیت کتاب عهد عتیق (۴) طرد آئین گنوسی به‌طور کل

تصوف و عرفان:

- ۸۶- کتاب «العروة لأهل الخلو» از کیست؟
 (۱) علاءالدوله سمنانی (۲) عبدالرحمان اسفرائینی
 (۳) شهاب‌الدین سهروردی (۴) ابوالمفاخر یحیی یاخرزی
- ۸۷- چه کسی از بارزین شخصیت‌های عرفانی و به لحاظ تاریخی پیشگام مکتب عرفانی خراسان است؟
 (۱) ابو عبدالرحمن سلمی نیشابوری (۲) ابوعلی دقاق نیشابوری
 (۳) ابو سعید ابوالخیر (۴) بایزید بسطامی
- ۸۸- کدام گزینه در خصوص «حکیم ترمذی» درست است؟
 (۱) نبوت اعم از ولایت است. (۲) ولایت نتیجه نبوت است.
 (۳) نبوت میوه و نتیجه ولایت است. (۴) ولایت اعم از نبوت است.

- ۸۹- کدام گزینه درباره «خطبة البيان» نادرست است؟
 (۱) در نهج البلاغه ذکر نشده است.
 (۲) اغلب علمای شیعه آن را پذیرفته‌اند.
 (۳) نقل و شرح آن در میان اهل تأویل سابقه داشته است.
 (۴) به باورهای غلات و اسماعیلیه در باب امامت شباهت دارد.
- ۹۰- مهم‌ترین اثر عین‌القضات همدانی به زبان فارسی چه نام دارد؟
 (۱) شکوی الغریب (۲) رساله لوائح (۳) زبدة الحقایق (۴) تمهیدات
- ۹۱- «شیخ شطاح» لقب که بود؟
 (۱) حلاج (۲) شبلی (۳) روزبهان بقلی (۴) بایزید بسطامی
- ۹۲- کدام گزینه در وصف «احیاء علوم‌الدین» امام محمد غزالی نادرست است؟
 (۱) کتابی است در احیاء معارف صوفیه در مقابل فقه و کلام.
 (۲) به تقلید از کتب فقهی مشتمل است بر ابواب دهگانه.
 (۳) فقه مربوط به عادات و معاملات باطنی است.
 (۴) مفصل‌ترین اثر محمد غزالی است.
- ۹۳- به عقیده «صوفیه» از اصل توحید به‌ترتیب کدام اصول پدید می‌آید؟
 (۱) خوف و رجا (۲) مشاهده و فنا (۳) توکل و رضا (۴) اطمینان و انس
- ۹۴- کدام شیخ صوفی ملقب به «ولی تراش» شده است؟
 (۱) نجم‌الدین کبری (۲) مجدالدین بغدادی
 (۳) علاءالدوله سمنانی (۴) شهاب‌الدین سهروردی
- ۹۵- واکنش در مقابل زهد و تقشف گرامیان منجر به پیدایش کدام طریقه شد؟
 (۱) محاسبیه (۲) حکیمیه (۳) طیفوریه (۴) ملامتیه
- ۹۶- علت زوال اعتبار صوفیه قزلباش کدام بود؟
 (۱) اصرار فقها در تفسیق و تکفیر صوفیه
 (۲) اعراض شدید از دنیا و حصر توجه به عوالم روحانی
 (۳) داعیه قدرت‌طلبی و کوشش برای رسیدن به حکومت
 (۴) افراط‌کاری‌های صوفیه و بدگمانی‌های شاه عباس اول
- ۹۷- در پایان دوران اقتدار سلاجقه کدام علت عمده باعث رواج دوباره کار مشایخ صوفیه در بین عامه مردم در بغداد شد؟
 (۱) نومییدی و سرخوردگی مردم از فقها و علمای دنیاطلب آن دوران
 (۲) حاکمیت محنت و اختناق در بغداد
 (۳) آل‌بویه و ترویج تشیع
 (۴) غلبه دیالمه در بغداد
- ۹۸- یکی از ویژگی‌های عمده تصوف در قرن ششم کدام است؟
 (۱) رنگ و بوی فلسفی به خود گرفتن و تدریس تصوف فلسفی و نظری
 (۲) نفوذ آن در شعر و احترام مردم و ملوک نسبت به صوفیه
 (۳) ترویج صلح کل و یگانگی مذاهب و اقبال به مذهب عشق
 (۴) رواج اندیشه وحدت وجود

- ۹۹- دو ویژگی مهم زندگی صوفیان در قرن دوم هجری کدام است؟
 (۱) افراط در نظافت و طهارت - خوف شدید از خداوند
 (۲) عشق و محبت فوق العاده به خلق خدا - کثرت عبادات
 (۳) افراط در گرسنگی و روزه‌داری - خوف شدید از خداوند
 (۴) توکل غیرمحدود بر خداوند - امید فوق العاده به رحمت خدا و دور کردن ترس از او
- ۱۰۰- رمز عمده پیشرفت طریقت شیخ صفی‌الدین اردبیلی و عدم مخالفت اهل شریعت با او چه بود؟
 (۱) محافظت سفره فقرا و خدمت ضعفا و تأکید بر آن
 (۲) مراعات وظایف شرعی تا آخرین لحظه حیات
 (۳) عدم تواضع با سلاطین و اُمرا
 (۴) منع از رسم متواضع درویشان
- ۱۰۱- بنا به گزارش عبدالکریم شهرستانی چهار ویژگی فکری مشترک میان همه فرقه‌های غالی کدام است؟
 (۱) بداء - رجعت - تشبیه - تناسخ
 (۲) الحاد - تشبیه - تجسیم - تقدیس اعداد
 (۳) اباحیگری - تجسیم - علم به غیب - تناسخ
 (۴) تفویض - نبوت مستمر - حلول - مرگ ظاهری
- ۱۰۲- کدام یک از مذاهب اهل سنت به معنزه نزدیک تر است؟
 (۱) کرامیه (۲) طحاویه (۳) ماتریدیه (۴) اشاعره
- ۱۰۳- در خصوص چه کسی گفته‌اند که هم خود گرفتار غلو بود و هم درباره او غلو روا می‌داشتند و تشیع نزد او معنایی جز مسائل سطحی و ساده آیینی نداشت؟
 (۱) شاه عباس کبیر (۲) شاه اسماعیل صفوی
 (۳) شاه طهماسب صفوی (۴) شیخ صفی‌الدین اردبیلی
- ۱۰۴- در قرن نهم، عارف بزرگ ..... برخلاف مشایخ قدیم ..... به تألیف کتب در شرح و تفسیر متون فقهی و حدیثی پرداخت و عقاید ابن عربی را رد کرد و در گرایش به سهروردیه به ترویج عوارف المعارف پرداخت.
 (۱) شاه خلیل الله، چشتیه (۲) نظام‌الدین اولیا، ملامتیه
 (۳) سیدمحمد گیسودراز، چشتیه (۴) نصیرالدین چراغ، نوربخشیه
- ۱۰۵- آثار چه کسی در تاریخ تصوف، ایران را در یک دوره شور و هیجان تازه وارد کرد که تجدید عهدی با تصوف حلاج و شبلی است؟
 (۱) معصوم علیشاه (۲) نورعلیشاه (۳) شاه علیرضا دکنی (۴) شاه نعمت الله ولی
- ۱۰۶- براساس صدمیدان خواجه کدام یک از منازل از منزل «ولایات» است؟
 (۱) صبر، رضا، شکر، حیاء، صدق، ایثار، خلق، تواضع، فتوت و انبساط
 (۲) لحظه، وقت، صفا، سرور، سر، نفس، غربت، غرق، غیبت و تمکن
 (۳) احسان، علم، حکمت، بصیرت، فراست، تعظیم، الهام، سکینه، طمأنینه و همت
 (۴) احوال، محبت، غیرت، شوق، قلق، عطش، وجد، دهشت، هیمن، برق و ذوق
- ۱۰۷- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) قلندریه به رد و قبول خلق، اعتنایی نداشته‌اند.
 (۲) طریقه ملامت، نوعی زهد پنهانی بود بدون تظاهر و دعوی.
 (۳) قلندریان با نام درویشان جلالی در هند نام و آوازه یافته‌اند.
 (۴) انتشار طریقه ملامتیه در نیشابور، نوعی واکنش بود در مقابل اهل حدیث.

- ۱۰۸- در اصطلاحات عرفانی گفته‌اند ..... ترک شبهات است.
- (۱) زهد (۲) تقوی (۳) ورع (۴) تبتل
- ۱۰۹- مهم‌ترین عاملی که باعث شد جریان تجدید عهد با گذشته صوفیه و احیا و شیوع تصوف از اواخر دوره زندیه به بن بست بیانجامد، مخالفت شدید فقها و مجتهدان، از جمله ..... بود.
- (۱) آقا محمدعلی بهبهانی (۲) ملا عبدالله مجتهد
(۳) سید یحیی‌العلوم (۴) ملا احمد نراقی
- ۱۱۰- خلافت خلفای فاطمیان مصر در کدام شاخه ادامه یافت؟
- (۱) آقاخان (۲) نزاری (۳) طیبی (۴) حافظی

تاریخ اسلام:

- ۱۱۱- چرا پس از مرگ یزید بن معاویه، تیره قیسی‌های شام به رهبری ضحاک بن قیس به حمایت از خلافت عبدالله بن زبیر برخاستند؟
- (۱) برای مخالفت با خلافت مروان بن حکم (۲) به دلیل غلبه تیره کلبی‌ها بر امور خلافت
(۳) به دلیل حمایت از عبدالله بن زبیر برای غلبه بر مختار (۴) تا از خلافت مروان بن حکم جلوگیری کنند.
- ۱۱۲- پیامد سیاسی سرکوب اهل رده و پیامبران دروغین چه بود؟
- (۱) اطاعت از حکومت مدینه (۲) گروش قلبی آنان به اسلام
(۳) پیوستن آنان به مخالفان ابوبکر (۴) تشکیل جبهه واحد سیاسی از سوی پیامبران دروغین
- ۱۱۳- کدام گزینه درباره نقش اجتماعی پیمان‌نامه عمومی مدینه درست‌تر است؟
- (۱) سبب تفکیک مسلمانان صادق از منافقان گردید.
(۲) سبب تنظیم و تحکیم روابط جامعه نوپای اسلامی مدینه گردید.
(۳) جامعه نوپای مسلمان مدینه را از ساکنان یهودی متمایز ساخت.
(۴) جامعه نوپای مسلمان مدینه را از مشرکان و کافران متمایز ساخت.
- ۱۱۴- به لحاظ فرهنگ اجتماعی، کدام عامل نقش مهمی در حفظ امنیت جانی رسول خدا (ص) در دوره سیزده ساله بعثت داشت؟
- (۱) سلطه ابوطالب بر اشراف و بزرگان قریش (۲) هم‌پیمانی بیشتر خاندان‌های قریش با بنی‌هاشم
(۳) ایمان و توکل قلبی رسول خدا (ص) (۴) حمیت و حمایت خاندانی
- ۱۱۵- سلطه کدام قبیله بر مکه تا زمان قُصی بن کلاب جد چهارم رسول خدا (ص) ادامه داشت؟
- (۱) مُضَر (۲) جُرْهُم (۳) خَزاعه (۴) قُضاعه
- ۱۱۶- کدام یک از دولت‌ها در منطقه یمن نبود؟
- (۱) معینیان (۲) حمیریان (۳) سبائیان (۴) نبطیان
- ۱۱۷- کدام یک از سرزمین‌های فتح شده با سرعت و سهولت بیشتری در دوره امویان، عربی شد، چرا؟
- (۱) مصر، به دلیل مهاجرت و اسکان قبایل عرب در آنجا
(۲) بصره و کوفه، زیرا ساکنان آنجا از بدو تأسیس عرب بودند.
(۳) شام، زیرا ساختار زبان سامی ساکنان آنجا به عربی نزدیکتر بود.
(۴) شام، زیرا ساکنان آن سرزمین به لحاظ نژادی و فرهنگی با اعراب قرابت بیشتری داشتند.

- ۱۱۸- واقعه « مرج راهط » پیامد کدام مسئله است و نتیجه آن چه بود؟
 (۱) رقابت قبایل قیسی و کلبی - پیروزی قیسیان
 (۲) رقابت قبایل قیسی و کلبی - پیروزی کلبیان
 (۳) اختلاف بین زبیریان و امویان - تشکیل شورای جابیه و انتخاب مروان
 (۴) رقابت و اختلاف دو خاندان سفیانی و مروانی - پیروزی مروانیان
- ۱۱۹- چرا معتمد عباسی، عمرو بن لیث را از امارت سیستان برکنار کرد؟
 (۱) از جاه‌طلبی و قدرت‌نمایی عمرو بیمناک بود.
 (۲) عمرو شماری از مخالفان خلیفه را پناه داده بود.
 (۳) از همکاری و همراهی عمرو با خوارج بیمناک شده بود.
 (۴) از امکان همکاری زنگیان با عمرو بن لیث واهمه داشت.
- ۱۲۰- در دوره دوم والیان عباسی در مصر کدام خاندان بیشتر فرمانروایی داشت؟
 (۱) آل تکین (۲) آل ماذرایی (۳) خاندان طغج (۴) خاندان نوشری
- ۱۲۱- در دوره والیان عباسی در شام، کدام شورش، « سفیانی » نامیده شده است؟
 (۱) نصر بن شیبث (۲) سری بن حکم (۳) ابوالورد کلابی (۴) ابوعمیطر
- ۱۲۲- نخستین برخورد آشکار و مهم خوارج با کدام کارگزار عباسی و در کدام سرزمین صورت گرفت؟
 (۱) عبیدالله بن علاء - فارس (۲) عبیدالله بن علاء - سیستان
 (۳) معن بن زائده - سیستان (۴) معن بن زائده - فارس
- ۱۲۳- کدام‌یک از پیشوایان بزرگ مذهبی، بیعت منصور عباسی را به دلیل آنکه به زور از مردم بیعت ستانده، باطل دانست؟
 (۱) مالک بن انس (۲) احمد بن حنبل (۳) عبدالرحمن اوزاعی (۴) محمد بن ادریس شافعی
- ۱۲۴- مهم‌ترین عامل ظهور نظام امیرالامرایب در عصر دوم عباسی کدام است؟
 (۱) ورود نظامیان به عرصه قدرت
 (۲) کشمکش ایرانیان و ترکان در دربار خلافت
 (۳) درگیری بر سر تعیین جانشین و تعدد ولایت‌عهده‌ی
 (۴) ناکارآمدی نهاد وزارت و رواج فساد و نایسامانی در حکومت
- ۱۲۵- «الدولة النظامية» به دوره کدام‌یک از سلاطین سلجوقی گفته شده است؟
 (۱) طغرل و ملکشاه (۲) آلب ارسلان و برکیارق (۳) آلب ارسلان و ملکشاه (۴) طغرل و آلب ارسلان
- ۱۲۶- فرجام کار بویهیان همدان چه شد؟
 (۱) با حمله محمود غزنوی حکومت آنان برافتاد.
 (۲) قلمرو آنان به تصرف فخرالدوله دیلمی درآمد.
 (۳) پس از یورش سلجوقیان، حکومت آنان ساقط شد.
 (۴) قلمرو آنان به تصرف علاءالدوله کاکویه حاکم اصفهان درآمد.
- ۱۲۷- فرجام کار علویان طبرستان پس از شکست داعی از اسفار بن شیرویه چه بود؟
 (۱) قلمرو آنان به تصرف آل بویه درآمد.
 (۲) طبرستان یکسره به تصرف زیاریان درآمد.
 (۳) قلمرو آنان میان خاندان‌های محلی مازندران تقسیم شد.
 (۴) قلمرو آنان میان اسفار و سامانیان و زیاریان تقسیم شد.

- ۱۲۸- کدام افراد در تلفیق سنت‌های حکمرانی ایرانی و اسلامی کوشش بیشتری کردند؟
(۱) طاهر بن حسین و عبدالله بن طاهر
(۲) رکن الدوله و عضد الدوله بویه
(۳) یعقوب و عمرو لیث صفاری
(۴) مأمون و معتصم عباسی
- ۱۲۹- کدام یک از سرزمین‌ها یا مناطق، مورد تاخت و تاز سپاه تیمور قرار نگرفت؟
(۱) کرمان
(۲) فارس
(۳) طبرستان
(۴) گرجستان
- ۱۳۰- دوره حکمرانی پنجاه ساله کدام شاه باثری، دوران استقرار کامل و اعتدالی حکومت اسلامی در شبه قاره هند بود؟
(۱) همایون
(۲) اکبر شاه
(۳) شاه جهان
(۴) جهانگیر شاه
- ۱۳۱- کدام دولت شیعی پس از حمدانیان بر قلمرو آنان حکمرانی کرد؟
(۱) آل عمّار
(۲) فاطمیان
(۳) مرداسیان
(۴) بنی عقیل
- ۱۳۲- احیای خلافت عباسی در قاهره منتسب به کدام سلطان مملوکی است؟
(۱) قطز
(۲) بیبرس
(۳) قلاوون
(۴) عزالدین ایبک
- ۱۳۳- احمد بن طولون و اخشید برای تثبیت قدرت خود با والی خراج خود چه رفتاری کردند؟
(۱) هر دو، والیان خراج را عزل کردند.
(۲) هر دو، والیان خراج را به اطاعت خود درآوردند.
(۳) اخشید او را به بغداد فرستاد و احمد او را کشت.
(۴) احمد او را از مصر دور کرد و اخشید او را به اطاعت خود درآورد.
- ۱۳۴- تغییر رویکرد رهبران کلیسا از جنگ نظامی با مسلمانان به نبرد فرهنگی و فکری چه زمانی رخ داد؟
(۱) پس از رنسانس
(۲) هم‌زمان با جنگ‌های صلیبی
(۳) هم‌زمان با حمله ترکان عثمانی به اروپا
(۴) هم‌زمان با پایان جنگ‌های صلیبی
- ۱۳۵- درباره حمله دوم تیمور به شام و کشتار و غارت شهرها کدام گزینه نادرست است؟
(۱) توطئه امیران مملوکی موجب بازگشت ناصر فرج به قاهره و دوری از شام شد.
(۲) بی‌اعتنایی ناصر فرج به پیام عثمانیان برای اتحاد نظامی با ممالیک برضد تیمور
(۳) ناکامی هیئت صلحی که دمشقیان نزد تیمور فرستادند.
(۴) کشتن فرستاده‌های تیمور از سوی ناصر فرج
- ۱۳۶- مهم‌ترین عامل نجات خلافت مستنصر فاطمی چه بود؟
(۱) اقدامات بدرالجمالی
(۲) اقدامات یانس مؤنسی
(۳) کمک‌های بی‌دریغ کتامیان شیعی مذهب
(۴) کمک‌های سپاه فاطمی در برابر شورش‌های داخلی
- ۱۳۷- پس از انشعاب دوم عقیدتی فاطمیان، کدام منطقه از نفوذ فاطمیان خارج شد؟
(۱) مغرب ادنی
(۲) ایران
(۳) شام
(۴) یمن
- ۱۳۸- سیاست ایران در خصوص اختلاف پاکستان و افغانستان در مورد پشتونستان چه بود؟
(۱) ایران از پاکستان حمایت می‌کرد که متحد ایران در پیمان سنتو بود.
(۲) تجدید روابط دو کشور و حل اختلاف از راه دیپلماتیک
(۳) ایران سیاست بی‌طرفی اختیار کرده بود.
(۴) ایران همواره از افغانستان حمایت می‌کرد.

۱۳۹- کدام گزینه درباره نظر شیخ محمد عبده در رابطه با دین و سیاست نا درست است؟

- (۱) اولویت اصلاح فکر دینی بر مبارزه سیاسی
  - (۲) اصلاح فکر دینی به عنوان مقدمه‌ای بر مبارزه سیاسی
  - (۳) بین اصلاح فکر دینی و اصلاح نظام اقتصادی ارتباط وجود دارد.
  - (۴) بین اصلاح فکر دینی و اصلاح نظام سیاسی - اجتماعی ارتباط وجود دارد.
- ۱۴۰- پیمان سنتو با کدام هدف و میان چه کشورهایی منعقد شد؟
- (۱) جلوگیری از کمونیسم - ترکیه، ایران و پاکستان
  - (۲) گسترش فرهنگ اسلامی - ترکیه، عراق و ایران
  - (۳) گسترش روابط اقتصادی - پاکستان و کشمیر
  - (۴) توسعه تبادلات تجاری - بلوک شرق و غرب و یا حضور ایران

فرهنگ و تمدن اسلامی:

۱۴۱- کدام گزینه در مورد «بت‌های اعراب» درست است؟

- (۱) نام وُدّ و سُواع و هبل در قرآن آمده است.
  - (۲) وُدّ به صورت سنگی طبیعی و نتراشیده بود.
  - (۳) اصنام و اوئان از یک جنس ساخته شده بودند.
  - (۴) انصاب با اصنام به لحاظ ساخت و صورت با هم تفاوت داشتند.
- ۱۴۲- کتاب «الاموال» اثر کیست و به کدام شیوه تدوین شده است؟

- (۱) یحیی بن آدم - فقهی
- (۲) ابو عبید قاسم بن سلام - حدیثی
- (۳) یحیی بن آدم - حدیثی
- (۴) ابو عبید قاسم بن سلام - فقهی

۱۴۳- در کدام مکتب نگارگری، تأثیر واقعیت در مناظر طبیعی چینی آشکار است؟

- (۱) ابلخانی ایران
- (۲) گورکانیان هند
- (۳) تیموریان هرات
- (۴) مغولی چین

۱۴۴- ایجاد ایوان‌های رفیع و عربض و صحن‌های چهار ایوانی از ویژگی‌های بارز کدام دوره است؟

- (۱) خوارزمشاهی
- (۲) امویان
- (۳) سلجوقی
- (۴) عثمانی

۱۴۵- کدام گزینه درباره شهر رمله درست است؟

- (۱) در فلسطین قرار دارد و به عنوان مقر حاکمان مسلمان در آن سرزمین ایجاد شد.
- (۲) شهری در شمال عراق است که پس از فتح به دست مسلمانان از رونق افتاد.
- (۳) شهری در مصر که پس از فتح به دست مسلمانان گسترش بسیاری یافت.
- (۴) توسط رومیان در سوریه ایجاد شد و توسط مسلمانان آباد گردید.

۱۴۶- سبک معماری مغربی - اندلسی در کدام دوره تکامل یافت؟

- (۱) امویان اندلس
- (۲) بنوعباد و بنی‌عامر
- (۳) بنونصر و بنوحمود
- (۴) مرابطون و موحدون

۱۴۷- بنای چینی خانه در کدام مجموعه معماری قرار دارد؟

- (۱) عالی‌قاپو اصفهان
- (۲) ارگ کریم خانی شیراز
- (۳) آرامگاه شیخ صفی اردبیل
- (۴) مجموعه گنجعلی‌خان کرمان

- ۱۴۸- کدام گزینه در مورد برنامه «جمعیت اخوان المسلمین» نادرست است؟
 (۱) آزادسازی همه جهان اسلام (وطن اسلامی) از سلطه خارجی
 (۲) برقراری نظام اجتماعی بر مبنای تعالیم اسلام در وطن اسلامی
 (۳) آزادسازی مصر از استعمار بریتانیا و ملی کردن کانال سوئز
 (۴) تأسیس حکومت اسلامی و آزاد در وطن اسلامی
- ۱۴۹- کدام دارالعلم در جهان شیعی بیشترین تأثیر علمی و فرهنگی را داشت؟
 (۱) ابن اسوار (۲) حاکم فاطمی (۳) شریف مرتضی (۴) شاپور بن اردشیر
- ۱۵۰- ماجرای کتاب سوزی کتابخانه اسکندریه از سوی مسلمانان فاتح از منظر مورخان معاصر و روش نقد تاریخی چگونه ارزیابی می‌شود؟
 (۱) از ساخته‌های ذهنی خاورشناسان سده پیشین است. (۲) از مشهورات تاریخی است.
 (۳) از مسلمانات تاریخی است. (۴) فاقد ادله معتبر تاریخی است.
- ۱۵۱- بخش عمده روایات غالبان شیعه به کدام یک از اصحاب ائمه (ع) منسوب است؟
 (۱) جابر بن یزید جعفی (۲) عبدالله بن سبا (۳) هشام بن سالم (۴) ابو خالد کابلی
- ۱۵۲- کدام کتاب جزو آثار تاریخی و تاریخ نگاری اسلامی به زبان فارسی نیست؟
 (۱) حبیب السیر خوندمیر (۲) تاریخ الاسلام ذهبی (۳) روضة الصفا میرخواند (۴) زبدة النواریح حافظ ابرو
- ۱۵۳- عنصر بنیادین و ثابتی که به تاریخ وحدت می‌بخشد کدام است؟
 (۱) عقل (۲) وقایع (۳) انسان (۴) مشیت الهی
- ۱۵۴- کدام کتاب، منبع بسیار مهمی درباره جزیره سیسیل و شهرهای اندلس و نیز شهرهای بزرگی چون بغداد، موصل، مکه، مدینه و ... است؟
 (۱) سفرنامه ابن جبیر (۲) سفرنامه ناصر خسرو
 (۳) المواعظ و الاعتبار مقریزی (۴) النجوم الزاهره ابن تغری بردی
- ۱۵۵- بنا به نقل روایات، نخستین بار چه کسی سه تن از نسابان قریش را مأمور تدوین شجره انساب عرب کرد؟
 (۱) معاویه بن ابی سفیان (۲) مروان بن حکم
 (۳) عبدالملک بن مروان (۴) عمر بن خطاب
- ۱۵۶- کدام کتاب براساس پیوند میان انساب و تاریخ تنظیم و نوشته شده است؟
 (۱) الانساب سمعانی (۲) انساب الاشراف بلاذری
 (۳) جمهرة النسب هشام کلیبی (۴) جمهرة انساب العرب ابن حزم
- ۱۵۷- در نظام آموزشی مسلمانان «رحله» برای فراگیری کدام یک از علوم اهمیت بیشتری داشت؟
 (۱) حدیث - لغت (۲) ادبیات - قرائت (۳) لغت - قرائت (۴) حدیث - طب
- ۱۵۸- ترجمه فارسی صور الکواکب عبدالرحمن صوفی از کیست؟
 (۱) شیخ بهایی (۲) ابوریحان بیرونی
 (۳) خواجه نصیرالدین طوسی (۴) غیاث‌الدین جمشید کاشانی
- ۱۵۹- موضوع رساله الشکوک علی جالینوس رازی چیست؟
 (۱) توضیح و تشریح غوامض و مشکلات آثار جالینوس (۲) پاسخ رازی به انتقادات وارد بر جالینوس
 (۳) تردید بر بعضی از آرای منسوب به جالینوس (۴) نقد بر بعضی از آرای طبیبی جالینوس

- ۱۶۰- کدام مورد موضوع مقاله سی‌ام کتاب التصریف زهراوی است؟
 (۱) جراحی (۲) چشم پزشکی (۳) داروهای مفرد (۴) داروهای مرکب
- ۱۶۱- قطب‌الدین شیرازی در کدام حوزه علمی اثری مستقل از خود برجای گذاشته است؟
 (۱) طب (۲) نورشناسی (۳) نجوم و هیئت (۴) طبقه‌بندی علوم
- ۱۶۲- کدام زیج، ناقص تدوین شده و محاسبات دوره‌ای آن به‌طور کامل به انجام نرسیده است؟
 (۱) صابی (۲) ایلخانی (۳) سنجری (۴) الغریک
- ۱۶۳- کدام جغرافیدان وصف بلاد را در اثر خود با مکه مکرمه آغاز نکرد؟
 (۱) ابن فقیه (۲) ابن رسته (۳) ابن حوقل (۴) ابن خردادبه
- ۱۶۴- وصف زیر در خصوص بنای اولیه کدام یک از شهرهای اسلامی است؟
 «فكانوا اذا غزوا نزعوا ذلك القصب و حزموه و وضعوه حتى يرجعوا من الغزو فاذا رجعوا اعادوا بناءه فلم تنزل الحال كذلك ثم ان الناس اختطوا و بنوا المنازل.»
 (۱) کوفه (۲) فسطاط (۳) بصره (۴) عبّادان
- ۱۶۵- وادی الکبیر در کجا است؟
 (۱) مصر (۲) اندلس (۳) شام (۴) مغرب وسطی
- ۱۶۶- ولایت «الغرب» در جغرافیای تاریخی اسلام به کجا اطلاق می‌شود؟
 (۱) مغرب اقصی یا مراکش امروز
 (۲) مغربی ادنی و وسطی که الغرب هم نامیده می‌شود.
 (۳) غرب سرزمین مصر که با کشور لیبی مطابقت دارد.
 (۴) غرب شبه جزیره ایبری که تقریباً با پرتغال امروزی مطابقت دارد.
- ۱۶۷- کدام یک از بلاد، هیچ وقت در آثار متون جغرافیایی جزو اقلیم جبال نیامده است؟
 (۱) رحاب (۲) همدان (۳) قزوین (۴) اصفهان
- ۱۶۸- منظور از «تدوین دواوین» در دوره خلافت خلیفه دوم چیست؟
 (۱) ایجاد دیوان‌های مالی (۲) ایجاد دیوان‌های اداری
 (۳) ثبت مشخصات افراد قبایل در دفاتری جداگانه (۴) اصلاح و بومی‌سازی دیوان‌های اداری و مالی سابق
- ۱۶۹- وجه اشتراک جزیه و خراج کدام است؟
 (۱) هر دو از اموال فیء محسوب می‌شود.
 (۲) هر دو در هر حال و شرایط مختص اهل کتاب است.
 (۳) هر دو منصوص است و در قرآن و سنت از آن‌ها سخن گفته شده است.
 (۴) هر دو مالیاتی موقتی است و با پذیرش اسلام از گردن نومسلمانان برداشته می‌شود.
- ۱۷۰- «بیت المکس» به کدام یک از دواوین مالی مرتبط است؟
 (۱) دارالضرب (۲) دیوان عشور
 (۳) دیوان عطاء (۴) دیوان الجیش و الرواتب